

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 18. uri s da umom naslednjega dne ter stane celoletno 180 K, polletno 90 K, četrtletno 45 K, mesečno 15 K. Inscriti po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naroči se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, priljubljeno, telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni račun št. 11.737.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopis se ne vrne.

Leto: I.

Maribor, nedelja 17. oktobra 1920.

Številka: 44.

Dr. Renner priznava, da je Korotan slovenski.

Boka Kotorska nesporno naša last. — Nova smer bolgarske zunanje politike. — Klerikalno divjanje v „Straži“.

Misli k polomu na Koroškem.

Maribor, 16. oktobra.

Po vsakem neuspehu v privatnem in v javnem življenju se vprašujemo, po vzrokih, ki so neuspeh povzročili in o posledicah neuspeha samega. Tako moramo tudi mi danes po našem velikem neuspehu, po naši usodni katastrofi na Koroškem spregovoriti odločno besedo, zakaj smo zgubili in kaj smo zgubili.

Pred vsem moramo odločno zavrniti vsa očitanja, da bi bili mi Slovenci to zakrivali. Mi smo storili vse, karkoli je bilo v naših močeh; žrtvovali smo denar in žrtvovali smo čas in naša propaganda ni prav nič zaostajala za nemško propagando. Res je, da smo po številkah propadli vsled sleparije s strani Nemcev in Nemcem prijazne, pod laškim uplivom stoječe plebiscitne komisije, toda ne glede na te številke, ki bi bile, če bi ne bilo sleparije izkazovale za nas skromno večino, bi bilo že v delstvu samem, da so glasovali proti nam tudi ljudje naše krvi, dovolj očitno. Ta obtožba pa, govorimo brez hinavščine, pada na našo vlado, na njeno nerazumevanje naših potreb in na njen usoden diletantizem in malomarnost. Naša vlada je bila tista, ki se je v vseh zahtevah ki jih je stavila po Nemcih nahujskana plebiscitna komisija, udajala in privoščevala mirno in brez protesta v vse še tako gorostasne krivice ter se za upravičene proteste od naše strani niti zmenila ni.

Vse to je bila direktna krivda naše vlade na koroškem neuspehu, indirektno pa so bile njene brezglave odredbe.

Radivoj Rehar:

Ivan Meštrović.

(Dolge.)

Na akademiji je sicer zasledoval pouk in bil izborni učenec, toda suhi šablonski nauki profesorjev ga niso mogli navdušiti. Iskal je nekaj, kar bi bilo višje, kar bi bilo resnično, živo umetnost. V tem iskanju je posegal vse muzeje in razstave ter se tako spoznal tudi z deli umetnikov velikih evropskih narodov. Prilagoditi pa se ni mogel nikomur, to je pokazal tudi že v njegovih prvih delih: »Mladenič«, »Zadnji poljub«, »Materina skrb«, »Družina« ter v študiji za Botičev spomenik. Naravno je, da se je teh njegovih prvih del še držalo nekaj tujega vpliva, toda bistvo je bilo vendar njegovo lastno, samoniklo. Med tem časom je preživljal mladi umetnik težke duševne krize, kakršne mora preživeti vsaka velika duša. Iskal je novih poti, iskal resnice, popolnosti, višine, ki bi segala nad povprečnost zanikarnega in nizkotnega usakdanega življenja. Iskal je filozofične resnice ter jih skušal udobiti v hladni mramor. Iz te dobe je najznačilnejša njegova skupina »Timor Dei«. To je skupina ljudi, ki se bore proti

Nepovoljno rešenje valutnega vprašanja 1:4, carinski in policijski sistem, ki se je udomačil na naših mejah in na naših železnicah in končno se surovost postopanje našega vojaštva za časa zasedbe ni moglo ugodno uplivati na koroško ljudstvo. Istotako ni moglo pridobiti za našo državo tega ljudstva zvišanje davkov in uvedanje neprimerne trošarine, neizplačevanje državnih obvez, batine, žigosanje živine na Hrvaškem itd. itd. Da, največjo krivdo nosijo oni, ki iz naše države, ki ima vse predpogoje za blagostanje, niso znali napraviti zdrave in močne države, kar bi bil pač vsakdo pričakoval, pač pa so uničili še ono, kar je že bilo. In to samo radi strankarsko-koritarjskih nagibov. Da, vladavina srbskih radikalcev in njihovih podrednikov klerikalcev je najbolj odgovorna za ta naš neuspeh.

Kaj je bilo njim do Koroške, saj se niso nikoli vprašali, kaj bi za nas pomenila izguba te dežele. Morda se bodo danes po katastrofi vendarle v svojih kosmatih dušah zavedli, koliko in kaj pomeni za nas Koroško. Morda se bodo zavedli, ko bodo Italijani zahtevali jeseniško progo z našo divno Gorenjsko. Izguba Koroške pomeni za nas velikanski politični in moralni udarec. Pomeni najstrašnejšo obsodbo radikalno-klerikalnega vladnega sistema, ki vodi našo državo v pogubo in ki ubija idealizem celo v najbolj idealnih dušah, pa bi ga ne ubila v mlačnih in nezavedenih Koroščih?

Poglejmo sedaj, kaj vse pomeni izguba Koroške v razvoju naše industrije. V Železni Kapli in v Pliberku izgubimo svinčene rudnike, ki so poleg rudnikov v Srbiji, ki so v rokah fran-

veliki nogi usode, ključ hoče ugonobiti. Unodabljaj je dalje izvor življenja ter ljubav in hrepenje. Krasna stvar iz te dobe je v črni belgijski mramor izklesan vestibul Wittgensteinove palače na Dunaju, kjer predstavlja izvor življenja ženska grud in ki se odlikuje tudi po izvanredno fino modeliranih figurah in enostavni a močni arhitektoniki. Tu je prvič otrsel s sebe skoro vse tuje uplive. Od impresionističnega pojmovanja pa je prešel v pojmovanje mirne harmonične oblike; detajle je podrejeval celoti ter tako dosegel nenavadno monumentalno učinkovanje njegovih del. Prve v tem duhu izdelane stvari so »Adam«, »Eva«, »Nadolžnost« in »Vaza«. V tej dobi je izuril relief »Zidanje Skadras«. Vendar pa do popolnega razmaha Meštrović na Dunaju še ni prišel. Vsa njegova dunajska dela so tvorila samo nekaj uvod in prehod v njegove poznejše umotvore.

Z Dunaja je odšel Ivan Meštrović kot absolvent umetniške akademije v francosko metropolo — v Pariz. Tu se je spoznal z največjimi francoskimi kiparji vse od najstarejših pa do velikana Rodina. Poleg francoske kiparske umetnosti pa je imel v Parizu obenem tudi priliko študirati splošno svetovno

coskega kapitala in neznatnih najdišč v Bosni edini bili v stanju, da bi krili naše potrebe ter preprečili potrebo uvoza iz tujih držav. V Rebercih izgubimo veliko moderno tovarno za sulfidovo celulozo, ki je že prešla v slovenske roke in ki je edina, ki bi lahko zalagala s to stvarino naše papirnice v Vevčah, Radečah in v Zagrebu, kajti tovarna tvornica v Drvaru v Bosni nikakor ne more ustrezati našim potrebam. Poleg tega pa izgubimo še celo veliko vrsto tovarov, kakor puškarske v Borovljah itd. itd. A glavno je pač to, da poslani vsled izgube Koroške ogrožena tudi največja jugoslovenska železna industrija na Jesenicah.

Pa ne samo to; izguba Koroške pomeni tudi strateško neprecenljivo izgubo. Avstrija se bo prej ali slej združila z Nemčijo in tako se lahko zgodi, da bodo nekega dne stali na naših Karavankah nemški topovi, pri Vrhniki pa italijanski.

Spričo vsega tega smo radovedni, če bo naša vlada in njena radikalno-klerikalna večina vsaj sedaj ob pogorišču uvidela, kaj je zagrešila ter napravila križ nad njenimi dosedanjimi pustolovčinami? Ako ne, potem bo naše ljudstvo pri predstojajočih volitvah z radikalci in klerikalci samo obračunalo ter izvolilo poslance, ki bodo stvorili vlado, ki bo znala ščititi naše interese in ki ne bo dovolila, da bi nas sleparski koroški plebiscit oropal tako dragocene zemlje, ki je za ves naš narod življenjskega vprašanja.

Sicer pa se dan obračuna bliža in bo kmalu tu. Mi demokrati gledamo v ta usodni dan z mirno dušo, ker

skulpturno umetnost. V njej pa ni našel onega, česar je njegova po vedno višji popolnosti stremeča duša iskala. Izpolnil si je ob njej sicer svoje znanje toda šel je mimo nje sam vase in tako prišel do svetovne slave, do kakršne se ni povzpел pred njim še noben jugosloven.

Kakor živi še dandanes med nami Slovenci spomin na Turke in na ono žalostno dobo, ki so vihrale in pustole po naših hribih in dolih njihove tolpe, tako in še mnogo bolj živi spomin nanje med našimi brati v južnih delih naše države. Dočim pa mi Slovenci nismo nikoli imeli onega velikega tragično-epičnega dojma turške nesreče, ker nam Turki niso vzeli drugega nego nekaj otrok, živine in poljskih pridelkov; svobode pa, ki je nismo imeli, nam vzeli niso mogli, imajo naši bratje globoko v bistvo vsakega posameznika utisnjen še nekako mitološki spomin tragedije na Kosovem polju. Ta spomin kosovske tragedije je postal pri njih že nekako blisten del njihove duše — atavističen občutek. Naravno je torej, da je tudi v Meštrovićevi duši živel veliki prirojeni dojem te tragedije in v njegovi, ki je bila tako polna umetniškega zagona in globoke fantazije še

vemo, da stoji pošteno in zavedno naše ljudstvo na naši strani,

Zunanja in notranja politika.

* Izgredi socijalistov in katolikov v Italiji. Listi poročajo iz St. Giovanni Rotondo in Foggie, da je hotela 15. t. m. socijalistična uprava izobesiti pri vходу v magistrat rudečo zastavo. Došlo je do spopada s pristajši katoliške stranke, ki so hoteli preprečiti to namero. Ko so dospeli karabinerji na trg, da vzpostavijo mir, so streljali manifestanti nanje z revolverji. Karabinerji in vojaki so bili primorani da odgovorijo z ognjem, pri čemur je bilo 14 mrtvih in skoraj 80 ranjenih. Proglasila se je splošna stavka.

* Novi nemiri v Italiji. Kakor po vsej Italiji, tako je tudi v Trstu delavstvo stopilo v sredo v dveurno demonstracijsko stavko proti politiki sedanje vlade in za priznanje ruske sovjetske republike. Stavka je začela ob 15. uri. Ob isti uri so priredili fašisti demonstrativen obhod ter je takoj prišlo do spopadov med njimi in delavci. Posredovali so karabinerji in vojaštvo. V spopadih je bilo težje ranjenih 6 oseb, med njimi urednik lista »Popolo d'Italia«. Ko so karabinerji in vojaki razgnali delavce, so fašisti vdrl v poslopje socijalističnega dnevnika »Lavoratore«; ker so bila vrata zaprta, so jih razbili z bombami, nato so zažgali uredniške prostore, a tiskarno demolirali. Proglašena je generalna stavka. — Tudi v Italiji je prišlo do spopadov med delavstvom in vojaštvom. V Bologni sta ubiti dve osebi v Rimu je več ranjenih.

mного bolje, kakor v kaki drugi. Z mislijo, kako dati temu doimu izraz v skulpturi, se je Meštrović pečal še na akademiji na Dunaju, uresničiti to misel pa je poskušal komaj v Parizu. Kosovska tragedija je dala našim umetnikom že snov za pesem, dramo, roman, sliko, vredna pa je, da se ji postavi tudi monument od kamena, monument, ki bo pričal o njej vsem poznim človeškim rodovom. Tako je Meštrović zasnoval v Parizu načrt »Vidovdanskega hrama«, ki naj bi postal krona vsega njegovega umetniškega dela, a obenem tudi največji spomenik jugoslovenskega naroda, spomenik s katerim ne bi mogel tekmovali noben drugi na svetu.

Meštrović je zasnoval Vidovdanski hram kot ogromno arhitektonsko delo ter je v Parizu delal skoro ves čas samo kiparske kompozicije. Najprej je modeliral Karijatide, ki naj bi tvorile nekako alejo ob vходу v hram. To je dvanaestero žensk, v katerih so karakterizirane vse »mukle i gorde nosiljice« svih tereta i svih udesa, kakor pravi sam.

(Dolge prihodnik.)

V Bologni sta bili pri pouličnih bojih ubiti dve osebi. V Milanu se je manifestacija sama sicer izvršila v redu, toda ob 6. uri zvečer je eksplodirala petarda na velikem trgu pred katedralo, nakar je nastala v mestu panika. V predmestju se je spopadla skupina anarhistov s skupino patriotske lige. Streljali so drug na drugega, ubili eno osebo in jih več ranili. Policija je zopet napravila red. V noči sta eksplodirali zapored dve petardi med hotelom Cavour in politehniko. Na obeh poslopjih so popokale vse šipe. Drobci so ranili nekaj oseb.

Dnevna kronika.

— **Klerikalna podivjanost.** Zadnja „Straža“ bruha ogenj in žveplo na nas ter nas dolži, da smo mi krivi izgrede v sredo. Mi to njeno divjanje popolnoma razumemo, železo je vroče in zato ga hočejo sedaj kovati. Ugodno priliko hočejo porabiti v svrhu svoje črne internacionalne, da se prikupijo Nemcem za bodoče volitve. Mi smo izgrede obsodili takoj, ko so bili izvršeni in nas ne zadene na njih nikaka krivda. Da smo prinesli poziv na shod je umevno, isto so storili tudi vsi ljubljanski listi in tudi na njihovih pozivih ni bilo nikakega podpisa, kdo shod sklicuje. Uredništva ljubljanskih listov, s katerimi smo o tej zadevi govorili ponovno, se čudom čudijo, da se sploh more radi tega na nas zvrčati kaka krivda. Ko so prišli k nam ljudje, med katerimi se je nahajal tudi sin poglavarja mariborskih klerikalcev in duševnega očeta „Straže“ ter nas prosili naj prinesemo poziv na shod, smo smatrali to za našo narodno dolžnost. Stori smo isto, kar smo storili tudi ob vseh drugih prilikah in kar so storili tudi vsi listi v Ljubljani. V našem vabilu na shod ni bilo drugega, nego poziv na protest proti krivici na Koroškem in poziv na odločno zahtevo naši vladi, da ob 24 uri reši našo Koroško. Da bo pri tem prišlo do barbarizmov, se nam niti sanjalo ni. Istotako pa, kakor je prišlo do izgrede v sredo po shodu, istotako bi prišlo lahko po vsakem drugem shodu. Ko je l. 1908 govoril Tavčar na protestnem shodu radi septemberskih žrtv, po katerem je prišlo do razdejanja, ni g. Tavčarja niti avstrijska vlada dolžila krivde. Najmanj pa more kdo trditi, da so barbarstva izvršili pristaši demokratske stranke. Toliko, kolikor je bilo pri tem udeleženi tudi klerikalci. Vsa surova gonja podivjanih dervisev pri „Straži“ proti nam je le zlorabljanje situacije proti nam in proti naši stranki. Škodovala pa bo, ne nam, ampak njim. Mariborski Slovenci to klerikalno gonjo obsojajo in danes se obračajo od njih tudi oni, ki so doslej še z njimi simpatizirali ter se vračajo v naše vrste. Slovenci Maribora, najboljši odgovor na to je, da se vsi brez izjeme organizirate v naši stranki. Prijave se sprejemajo v našem uredništvu in v tajništvu v Narodnem domu.

— „Straža“ laže, da se je shoda na Glavnem trgu v sredo udeležilo večjemu kakih 2000 nezrelih ljudi. Mi pa konstatiramo, da je bilo število posetnikov istotako veliko, če ne še večje, kakor o priliki shoda proti tržaškim dogodkom in takrat je „Straža“ to množico cenila sama nad 10.000 ljudi. Istega mnenja so tudi vsi očividci, ki znajo dobro soditi množino ljudskih mas.

— Kdo je kriv? Na vprašanje kdo je kriv dogodkov v sredo danes še nečemo odgovoriti z vsemi argumenti, odgovorili pa bomo, ako bomo v to prisiljeni in ta odgovor bo neljub marsikomu, ki se danes zgraža in ki izvrša krivdo na nas. Že danes pa lahko konstatiramo, da so vsi tisti, klerikalni in slogaški veljaki, ki so se na vseh podobnih protestnih shodih širokoustili ter si s tem delali reklamo, v sredo prepuščili publiko samo sebi, ker so sečutli užaljene, da publika ni padla pred njimi na kolena ter jih prosilo naj govorijo. Prepustili so jo samo sebi, mesto da bi bili stopili prednjo ter ji pove-

dali za kaj gre ter ji povedali, da z razgrajanjem ne bo koristila naši stvari in da s pobijanjem po Mariboru ne bo rešila Koroške. Da so ti klerikalni in slogaški veljaki stopili pred to publiko ter jo vzeli v roke, bi se ne bilo zgodilo, kar se je zgodilo. Morda pa so ti veljaki publiko nalašč prepustili samo sebi, da je storila, kar je storila. Če pa bo skrajnost zahtevala še več, bomo spregovorili še drugo in še bolj jasno besedo.

— **Klerikalci danes upijejo radi dogodkov v sredo, da bi preupili svoj zločin, ki so ga zagrešili nad našo Koroško.** Danes ve pač že vsak otrok, da smo propadli na Koroškem samo po krivdi Vesničev, Protičev in Korošcev, ki vodijo ladjo naše vlade v Beogradu. Vsakdo ve, da je radikalna gospoda s svojo pasjo ponižnostjo napram antantni komisiji zakrivila naš poraz, kakor je tudi zakrivila, da smo izgubili naše Primorje. In ker se s to radikalno gospodo družijo naši klerikalci, ker jo ti naši klerikalci podpirajo, ker bi sicer brez njih ne imeli ne besede in ne oblasti, so indirektno tudi oni sami zakrivil poraz. Zato pa danes vse to njihovo vpitje, da bi s tem vpitjem odvrnili pozornost od sebe. Toda naše zavedno ljudstvo s tem ne bodo preslepili. To naše zavedno ljudstvo jih bo sodilo in obsodilo. Osemindvajseti november bo za njih dan najstrašnejše ljudske obsodbe.

— „Straža“ je vedela. „Straža“ trdi v svoji zadnji številki, da so pri njej vedeli že dopoldan, da bo prišlo v sredo do izgrede. Zakaj torej niso storili potrebnih korakov, da bi bili to preprečili? Casa so imeli dovolj. Mi tega nismo vedeli in tudi če bi bili vedeli, ne bi imeli moči preprečiti. Oni imajo vladnega komisarja, katerega skrb bi bila to storiti. On je, kakor trdi „Straža“, za to vedel in je ob času shoda bil na magistratu ter shod gledal, zakaj ni ganil niti z mezinco, da bi izgrede preprečil? Glavni krivci ste po vaši lastni izpovedi vi sami, gg. pri „Straži“ z vladnim komisarjem dr. Leskovarjem vred.

— „Stražina“ pisava o izgredu v sredo je narodno izdajstvo najvišje vrste, ki ga mora obsoditi vsak pošten Jugosloven. Tudi če bi Slovenci res kaj zagrešili, bi slovenski list, naj bo te ali one stranke, ne smel na tak način dajati Nemcem orožje v roke. Njim pa je le za črne kupčije z Nemci.

— **Jugoslovenska Matica**, ki je v Mariboru sploh bolj klerikalna domena ter Narodni svet za neodrešeno domovino trdita potem „Straže“ (ne vemo od kdaj je „Straža“ njihovo oficijelno glasilo?), da nista bila o shodu v sredo obveščena. To je laž, kajti obveščena sta bila gg. prof. Ribarič ter dr. Müller, da se sestanka v Narodnem domu udeležita.

— **Obširne preiskave** proti udeležnikom protestnega shoda in demonstracijam so že v polnem teku. Nemci so se tisti večer ovadili urednika Pirca z obdolžitvijo, da je on povzročitelj demonstracij in organiziral pobijanje po ulicah. Pire je bil takoj zjutraj pozvan na policijski komisariat v svrhu prvega zaslišanja. Izpovedal je, da po pričah doprinese dokaz, da je ta trditve obkroževanje, kar izhaja iz iz znanega dejstva, da so ga demonstranti prekinili, ko je apeliral, naj se ne udeležijo maščevanje v demonstracije že tisti večer, ampak v dostojni manifestaciji drugi dan popoldne, da nam ne bodo Nemci očitali, da iščemo noči za poulične demonstracije. To nemško obkroževanje pa presega, kakor poročamo na drugem mestu, naravnost nesramna javna denunciacija kiščanske „Straže“, ki Pircu naravnost obdoljuje kot organizatorja pobojev. V preiskavi je nadalje več uglednih uradnikov, tudi žrtve nemškega in klerikalnega maščevanja. Preiskave se vrše tudi v vseh šolah.

— **Nad 100 prič** ki so stale v neposredni bližini med govorom urednika Pirca, se je že priglasilo in so pripravljene tudi pred sodiščem potrditi, da je Pirc bil predvsem prisiljen nastopiti kot prvi govornik in da je skušal preprečiti demonstrancijo, toda da so mu ta poskus onemogočili pravi lujskaci.

— **Koroški župnik sam vas je obsodil.** Divjanje „Straže“ ki ima za izgrede v Mariboru cele strani na raspolago, ker hode v tem tovrstni kalini z

svoj ostudni klerikalni tabor nima pa niti ene vrstice za tolovajstva in požige ter preganjanja naših bratov na Koroškem je obsodil koroški župnik ki je včeraj prispel v Maribor sam. Da, da, kaj to „Straža“ briga, da Nemci more naše Korošce, da jim žgo hiše. Kaj to njo briga, zanje ona nima ne tolažilne besede ne protesta proti Nemcem, ona ima pred očima le en edini cilj-agitacijo za klerikalno stranko in za jajče kupčije svojih ministrov.

— **Tako daleč smo prišli.** Ko sta šla v petek zvečer dva Slovenca skori Studence pri Mariboru ter sta, samoobsebnimeno, govorila slovensko, jima je zaprla večja gruča Nemcev pot ter pričela rožljati z orožjem. Nekdo pa je rekel: „Jetzt aber noch ein wenig repetieren, dass die Windischen Angst kriegen!“ Slovenca sta se rešila napada le s tem, da sta zbežala. Tako daleč smo prišli danes po dveh letih „svobode“ v naši državi. Potem ni čudno, če se naše ljudstvo zaman vprašuje, ali je res Avstrija propadla, ali morda pa vendarle še nadalj živi po imenoma „Jugoslavija“.

— **Čedna družba.** Nemškutarski advokat dr. Juritsch je vložil proti svojemu kolegu, nemškutarju iz Podplata, dr. Kupniku tožbo radi razžaljenja časti (imajo renegati tudi čast?), ker mu je slednji javno zalučal v obraz, da je (dr. Juritsch „Betrüger“). — Smo radovedni, kako se bo bivil vsemogočni studeniški župan opral te uničujoče obdolžitve in kako bo dr. Kupnik izvedel dokaz resnice, na kar opozarjamo odvetniško zbornico.

— **Ljubljana je veljala za zaspano,** sedaj pa je zaspan Maribor. Ko je bila situacija na Koroškem najopasnejša, ko je bilo treba pozvati vlado, naj čuva naše svete interese, tedaj se v Mariboru ni nihče zganjal, da bi to storil. Ljudstvo je moralo to samo storiti in storilo je, kakor je vedelo in znalo. Potem se pa čudite in zgražate, da je prišlo do izgrede?

— **Slovenci!** Vemo, da ste dolgo dvomili, kdo je narodnjak, mi ali klerikalci, ker niso hoteli ti ščurki nikoli s pravo barvo na sonce. Danes ne morete dvomiti več. Zadnja „Straža“ vam je povedala dovolj.

— **Slovenska mladina**, ki so te zapeljali k „Orlom“, ali hočeš ostati še nadalje v službi naših izdajalcev, ki te hočejo postaviti pod vislice?

— **Voditelj temnih elementov** med dijaštvom, ki so sklicali shod, kakor jih imenuje „Straža“, je bil, da povemo brez namigavanja — sin klerikalnega poverjenika za prosveto, dr. Verstovška.

— **Lahi v Trstu lahko pobijajo Slovence!** To je napisala zadnja „Straža“. Begunci, zapomnite si to za prihodnje volitve!

— **Ravnatelj našega narodnega gledališča**, g. Hinko Nučič je prejel te dni anonimno grozljivo pismo, v katerem mu obetajo Nemci, da ga bodo ubili, ako ne zapusti Maribora ter ne ukine slovenskega gledališča. Komentarja menda ni treba.

— **Konec nemški predrznosti!** Pod tem naslovom smo prejeli sledeči dopis, ki najjasneje sprčuje, kako mnenje vlada med našimi ljudskimi masami ter ga priobčujemo v ilustracijo: „Naši oblasti se svetuje, da zaukaže vsem trgovcem, da nadomestijo razbite napise v najkrajšem času z novimi, v pravilni slovenščini pisanimi napisi. Kdor bi do predpisanega termina ne ukrenil tega, naj se mu odvzame koncesijo ali pa se ga kaznuje z zelo visoko denarno kaznijo ali pa se ga zapre radi upora. Zadnji čas je, da se naše oblasti poslužujejo ostrega nastopa proti našim sovražnikom, katerim je že greben zrastle tako visoko, da se držejo nam zapovedovati, da izpraznimo Maribor v 14 dneh. Če pa oblasti sedaj še ne presedlajo, si prisvojimo to pravico sami, kar bo pač marsikateremu „bogu“ neljubo. Noben stolec ni tako trden, da bi se ga ne dalo prevrniti.“

— **Pozor pred rdečimi denuncijanti!** Zadnja „Enakost“ priobčuje najnovejši program jugoslovenske socijalne demokracije s sledečim pozivom: „Naznanite vsakogar na policijski komisariat, ki bi vandalsko nočete od

srede odobral, ker se kaznuje po § 305 k. z. Najdejo se elementi, ki bi se morda radi še bolj „narodno“ okoristili s še enakim razbijanjem. „Vsakega torej brez pardona“. — Crni internacionali sledi na isti ognusni poti denuncijanstva tudi rdeča internacionala! Dobro! Mi se odzovemo temu pozivu — ampak tudi napram tistim „Enakosti“ znanim osebam, ki so še kaj več kot to dejanje odobraval tik pred demonstracijami.

— **Ranjenici s Koroške.** V petek so iz Koroške pripeljali v Maribor 2 ranjenca, enega finančnega stražnika in enega orožnika. Finančni stražnik je bil napaden v Libužah pri Pliberku.

— **Aleksandrova slika v Velikovcu.** Kako nizko je padel ugled naše države na Koroškem, kaže naslednji slučaj: V Velikovcu je imel brivec Pirc v svoji brivnici sliko regenta Aleksandra. Takoj po plebiscitu so Nemci zahtevali, da se slika odstrani. Obrnili so se na francoskega delegata, da v njihovem imenu pri naši oblasti protestira in zahteva, da se slika regenta takoj odstrani, češ, mi smo avstrijski republikanci in ne poznamo kraljevega reprezentanta Jugoslavije. Naša oblast se je morala temu nasilju udati.

— **Frankfurterce v Velikovcu.** V Velikovcu še vedno visijo frankfurterske zastave. Značilno pa je, da so te zastave v Grabštajnu takoj izginile, čim se je tam pokazalo naše vojaštvo.

— **Gojenke „Vesne“ in Italijani.** Pri gojenkah „Vesne“ se je že dlje časa opazilo, da goje posebne simpatije do spodaj stanujočih vojakov italijanske razmejitvene komisije. Ravnateljstvo je izdalo strog ukaz, da gojenke opuste vsako tudi nedolžno šalo s temi vojaki.

— **Trgovec Mydlil izpuščen.** Trgovec Mydlil, ki je žalil spreved podnarednika Čuša, je bil kaznovan baje samo s 400 K globe ter izpuščen.

— **Cehoslovaški transporti.** Prvi transport je došel v petek zvečer ob 20. uri v Maribor s približno 1000 legijonarji, med njimi tudi 10 Slovencev iz Celja in Kamnika, ki se peljejo s transportom h kadru, od tam šele se povrnejo v domovino. Pri transportih se nahaja tudi 300 žensk iz Sibirijske, ki slede svojim možem v novo domovino. Blizu 500 Cehov je ostalo v Sibiriji ter si tam postavilo svojo novo češko naselbeniško domovino. Mnogo jih je ostalo tudi v Vladivostoku, kjer so dolgo čakali na odpravo v domovino. Bili so presenečeni o naših bojih in žalostnih razmerah. Izrazili so zagotovilo, da severni bratje ne pozabijo, da živi tu od vseh strani zatirani mali slovenski narod, ki pomeni tudi za Cehoslovake najvažnejši koridor na našo Adrijo. „Tudi Vaši Germani bodo še občutili, da za Vami žive i bratje velikega naroda Cehoslovakov.“ S to tolažbo za nas so se bratje Čehi poslovili iz Maribora.

— **Vest o umoru postajenačelnika** Vidoviča v Grabštajnu se ne potrjuje.

— **Prvi Koroški begunci** pognani po nemški podivjanosti iz njihovih domov, so prišli v petek popoldne v Maribor. Med njimi se nahaja tudi slovenski brivec Pirc, ki so ga Nemci s strela na cesti v Velikovcu prisilili, da je zapustil vse in zbežal. Begunci pripovedujejo o obupnem stanju slovenskih Korošcev, ker je nemogoče, da bi naše orožništvo in vojaštvo branilo vsakega posameznega posestnika pred tolovajstvi pobesnelih Nemcev.

— **Taša ministra dr. Kukovca**, gospa Terezija Jezernik posestnica na Polulah pri Celju je umrla v včeraj v soboto v visoki starosti ob 3/4 na 8. uro zjutraj.

— **Zagreb za Koroško.** Cim se je izvedelo za neugoden izid glasovanja na Koroškem, kakor tudi za nemško-italijanske glasovalne sleparije, je nastalo po mestu veliko razburjenje, ki se je zlasti proti večeru stopnjevalo. Zbirale so se gruča demonstrantov, posebno omladine, kateri pa se pozneje pridružilo tudi drugo meščanstvo in in razvila se je velika povorka, po mestnih ulicah, med katero se demonstrantje prebavali in dajali z vzkliki

izraza svojemu ogorčenju proti Italjanom in Nemcem. Predstave v kinematografih so bile odpovedane ter so bile na zahtevo demonstrantov tudi kavarne in gostilne zaprte. Pri vsem tem ni prišlo do nikakih incidentov, ker redarstvo demonstrantom, ki so izražali svoja patriotska čustva, ni delalo nikakih zaprek. Sele ko so demonstrantje došli pred gledališče, da tam izsilijo ustavev predstave, je redarstvo napravilo pred gledališkim poslopjem kordon in ni pustilo demonstrantom, da izvedejo svojo namero. Obenem je redarstvo takoj pričelo uplivati na demonstrante, da bi opustili svojo zahtevo, ker danes ni ravno dan, ki bi dajal povoda, da se to stori, temmanj, ker se v gledališču vrši proslava našega velikega kulturnega zavoda (25-letnica novega gledališkega poslopja), v katerem je zbrano naše rodoljubno občinstvo. Naj se raje počaka, da bo izid glasovanja na Koroškem uradno objavljen tedaj pa se v sporazumu z gledališko upravo in oblastmi odredi, da se gledališče v znak narodne žalosti za en dan zapre. Večina demonstrantov je na predlog pristala in odšla. Samo skupina 100-150 mladeničev se pozivju ni hotela odzvati in je ostala pred kordonom ter zahtevala še dalje, da se mora predstava prekiniti. Končno pa so se tudi ti okoli 23. ure razkropili. Današnji listi odobravajo to postopanje redarstva, to tembolj ker se je ta dan igrala v gledališču drama „Zidanje Skadra“ in je v tej drami simbolizirano grajenje naše mlade svobodne države, kar je že samo posebi patriotska manifestacija, in obenem manifestacija proti našim neprijateljem.

— Preselitev verižniškega urada. Verižniški urad se je s 15. t. m. preselil iz Razlagove ulice v Vetrinjsko ulico v prostore razpuščenega Legatovega zavoda.

— Večje množine sadja kupi za druga javnih činovnikov v Gračacu, Hrvatska. Trgovci ki se pečajo s prodajo sadja na debelo, naj stopijo z omenjeno zadrugo v zveze. Trgovski gremij.

— Društvo „Dijaška kuhinja v Mariboru“ ima prihodnji ponedeljek 18. oktobra ob 20. uri v Narodnem domu svoj letoš. občni zbor z o i nim vspešnim. Vsi udje so prijazno povabljeni.

— Usposobiljalne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole s slovenskim, oziroma s slovenskim in nemškim učnim jezikom se prično pri komisiji na državnem moškem učiteljskem v Mariboru v jesenskem roku 1920, dne 8. oktobra t. l. Pravilno opremljene prošnje za pripust k preizkušnji naj se po pravočasno predlože okrajnim šolskim svetom, da bodo najkasneje do 25. oktobra t. l. v rokah izpraševalne komisije.

— „Mestni kino“ ima vsak dan ob 20. (8.) uri, poleg tega pa še tudi ob sobotah in nedeljah ob 18. (6.) uri salonski koncert.

— Tovarna za špirit in drože d. d. v Račjem. Zopet moremo v razvoju naše domače industrije zaznamovati važen nov pojav. Kakor znano, je pri nas veliko pomanjkanje drož in smo bili sprito tega prisiljeni, naročiti to blago za drag denar iz tujine. Temu bo vsekakor odpomogla nova delniška družba, ki je prevzela, modernizirala in z novimi stroji opremila tovarno za špirit in drože v Račjem, tako da more ustrezati vsem zahtevam. Najboljši dokaz, kako zelo potrebna je bila ustanovitve te tovarne, je ta da narašča povpraševanje po drožah od dne do dne. Te drože se izdelavajo izključno le iz sadežev, in take drože so, kakor znano, najbolj zdrave. Zeleti je le, da se naša domača obrtna podjetnost razvije tudi v drugih panogah, da bomo končno popolnoma neodvisni od tujega trga. Novemu podjetju, ki je to misel in stremjenje udeležilo, želimo popolnega uspeha.

— Mednarodni, oblastveno koncesionirani plesni učni zavod Pečnik v Mariboru naznanja, da se prične v ponedeljek, 18. t. m. zopet redni pouk. Nove prijave se sprejemajo tudi še nadalje.

Najnovejša poročila.

Dr. Renner o koroškem glasovanju.

LDU Dunaj, 15. oktobra. V narodni skupščini je govoril državni tajnik dr. Renner o ljud kem glasovanju na Koroškem in dejal: Dejstvo, da se je ozemlje slovensko večino odločilo za Avstrijo, potrjuje naša zatijevanja, da kažejo gospodarske in gospodarske vezi severnega pobočja Karavank proti Avstriji, obenem pa dokazuje tudi, da ima naša mnogo obrekovana država kot miroljubna republika brez militarizma nedv mno privlačno silo. Kolikor je mogoče stvari premostriti, je baš delavstvo, in sicer v Pliberku, Velikoven in v Borovljah, odločilo glasovanje v cono A v naš prilog. Delavstvu je seveda republikanska svoboda in socialna zakonodaja najvišji blagor. Temu se pridružuje še okolnost, da je in zna biti avstrijska republika v narodnostnih ozirih strpljiva.

Mi vsi se moremo radovati nad tem uspehom. Razumemo, da je za Jugoslavijo, zlasti za Ljubljano, iznaha boleštna. Razumemo njeno bol, kajti tudi mi smo jo občutili z ozirom na južno Tirolsko, nemški del Češke in Moravske. V beograjskem parlamentu so se stavile razburjene interpelacije z glasovanjem in v teh interpelacijah so se navajala nasilstva Nemcev. Vsa poročila pa se v nasprotju s temi interpelacijami glase, da ne more biti govora o kakem fizinem ali moralnem napadu. Hočem pa

našim sosedom na jugu in na jugovohodu izpregovoriti spravljivo besedo: Jugosloveni izgube vsled plebiscita nekako 30.000 rojakov, mi pa smo brez plebiscita izgubili vse Nemce na mariborskem in celjskem ozemlju kakor tudi Nemce v Kočevju.

Bilanca za zaključuje torej z ogromno ugodnostjo za Jugoslavije. Dobila je obljuda in na prometnih zvezah bogata mesta, ki so se v pretežni večini priznavala za nemška, izgubila pa je ozemlje, ki je po svoji pretežni večini kmetijska zemlja. Tudi v gospodarskem oziru se zaključuje bilanca v našo škodo. Vem sicer, da v narodnostnih ozirih ni mogoče šteti duš, vendar pa upam, da se bo jugoslovenska javnost lažje spoprijaznila z izidom glasovanja, nego smo se morali mi spoprijazniti s prisilno diktaturo senžermenskega miru. Ko bodo enkrat meje na našem jugu določene, potem bodo izginila tudi vsa nasprotstva, ki nas ločijo od Jugoslavije. Potem bomo lahko trajno dobri sosedi in v polnem obsegu pričeli uveljavljati gospodarske zveze.

Boka Kotorška pripade Jugoslaviji.

DKU Berlin, 15. oktobra. „Die Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča: „Idea Nationale“ javlja iz Reke, da je došel po poročilu vlade na list obgovor gospodarskega sosveta v Parizu radi vprašanja Boka Kotorške. Po tej določbi pripade Boka Kotorška brez vsake težkoče Jugoslaviji. Antantnim četam se pripisna pravica, da pristanejo v Kotoru.

Nova smer bolgarske zunanje politike.

DKU, Pariz, 15. oktobra. (Havas) Novi bolgarski poslanik general Savov se je izjavil napram časnikarjem, da se obrača politika Bolgarske k antanti, posebno pa k Franciji. Bolgarija hoče ziveti z vsemi sosedi v dobrem razmerju, posebno pa z Jugoslavijo. Sovjetske vlade ne bo pripoznala.

Wrangel prodira.

DKU Carigrad, 15. oktobra. (Havas) Wrangel je dosegel ob Dnjepru velike uspehe.

Poboji na Irskem.

DKU Dublin, 15. oktobra. (Reuter) Pri napadu dveh oklopnih avtomobilov so bile včeraj štiri osebe mrtve in sedem ranjenih.

DKU London, 15. oktobra. (Reuter) Oboroženi ljudje so napadli včeraj oklopni avtomobil, ki je stal pred neko dublinsko banko. En vojak je bil ranjen, neki napadalec ubit. Pozneje je bil na-

paden drugi oklopni avto v eni najbolj obljudenih ulic. Več častnikov je bilo ubitih, en častnik, en podčastnik in en civilist pa ranjen.

Litvinski dementi.

DKU. Kovno, 15. oktobra. (Litvinska tele-agentura) Vesti, da je snubila litvinska vlada v boju proti Poljakom nemške čete, so brez vsake podlage.

Beograjske laži o Maistru.

LDU Beograd, 15. oktobra. (ZNU) Nekateri beograjski listi prinašajo izmišljeno vest, po kateri je ukazal ministrski predsednik generalu Maistru, da se za svojega bivanja v Beogradu prijavi pri anglešk mu poslaniku. Ta vest ima očitno zloben namen.

Inozemske laži o atentatu na regenta.

LDU Beograd, 15. oktobra. Presburo javlja: Nekateri inozemski listi prinašajo vest, da je bil izvršen atentat na regenta o priliki njegovega službenega poseta v Sarajevu. Listi poročajo, da so atentatorji metali bombe in razrušili dva vozova dvornega vlaka, regent pa da je ostal kljub temu nepoškodovan. Pooblaščenici smo izjaviti, da so vse te vesti popolnoma izmišljene in tendenciozne.

Uradniške plače pred parlamentom.

LDU, Beograd, 15. oktobra. (ZNU) Danes je bila seja narodnega predstavništva, ki se je pričela ob 15.30. Po običajnih formalnostih je stavil poslanec dr. Gavro Manojlovič ministrskemu predsedniku vprašanje glede plač državnim uradnikom in uslužbencem. Želel je, da se izenači in pravilno razdeli plača imenovanim po vsej državi. Ministrski predsednik je izjavil, da se je vlada zavzela za državne uslužbence, da jim omogoči, da jim ne bo treba vsak trenutek misliti na obstanek svoj in svoje družine z ozirom na to, da draginja vsak dan narašča. S tem vprašanjem se je bavil tudi ministrski svet ter poseben odsek, ki je imel nalogo, da prouči to vprašanje. Uradniško vprašanje države se ne more urediti v naglici, posebno ne sedaj, ko še nimamo ustave. Upamo, da se to kmalu zgodi. Treba je uvideti, da se od naše države samo zahteva, daje se ji pa zelo malo. Treba je skupno delati na to, da bodo take zahteve kolikor mogoče zmerne. Na drugi stani je treba paziti na to, da državljani ne bodo mislili, da skrbi vlada za uradništvo bolj kakor za ostalo ljudstvo. — Nato je naznanil predsednik skupščine, da odsek za proučevanje zakonskega načrta glede pooblastila vladi za izdajanje naredb in zakonov se ni dovršil svoje naloge. Zatem je bila seja zaključena. Prihod. seja je v sredo, 20. t. m. ob 15. uri.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Pozor!

Kava, sveže došla

Caj

Kakao

Keksi

Sardine

Franc. olje

Bonboni

Riz

Koniak

Rum

613 2-2

razpošilja po celem krajestvu od 5 kg naprej franco

P. ERZIN

specijalna trgovina

Maribor, Gosposka ul. 28

Jos. Martinc

Maribor. 625

Galanterijska veletrgovina

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril delavnico za izdelovanje damskih in moških klobukov in slamnikov

v Mariboru, Meljska cesta št. 74.

Prejemam v popravilo vsako vrsto klobukov na najmodernejše oblike. V zalogi vedno novi velur, bürstel in filc-klobuki.

Priporočam se

588 3-2 Ivan Kvas.

učener, ki ima veselje do papirne stroke in knjigarne ter sluga za trgovino se sprejmeta takoj v veletrgovini Vilko Welzl, Maribor, Glavni trg 22. 626 3-2

Kontoristinja z večletno prakso išče službo. Ponudbe n. upravo listu pod »Zanesljiva moč«.

Pridna dekla, ki bi bila sposobna za vsako delo v manjšem posestvu na deželi, se sprejme takoj. Plača 80 K in eno novo obutalo na leto. Vpraša se pri Zaffi na Pobrežju. 611 5-5

Mala oznanila.

Skoro popolnoma nov kornični glasovnik za prodati. Vprašati pri C. Tomc. Aškerčeva ulica št. 3, na levo. 623 2-2

Lepo kmetijsko posestvo, 10 minut od mesta Maribor, 24 orlov zemljišča, obstoji iz polja, travnikov in gozda, hiša, gospodarsko poslopje, hlevi in živina, se takoj proda. Dalje: trgovske hiše v sredini mesta, vile in lepe stanovanjske hiše. Pojasnila daje realitetna pisarna »Havlik«, Maribor, Gregorčičeva ulica 6, tel. 132, priložiti znamko. 634 2-1

Maribor. V gostilni, da je moja gostilna v Novi vasi zopet odprta. Za mirza jedila ter izvrstna vina skrbi Marija Fuchs, gostilničarka. 632

Hiša v mestu, hlev in veliko dvorišče se proda. Vprašati Jurčičeva ulica 11. 633

Proda se izvrstna peč za peko in sušenje, železna, znotraj obzidana s šamotnim kamenom (Welshawerke), za 4 hlebe kruha, noge na kolescih, se da takoj povsod postaviti. Vprašanja na Fr. S., Jurski vrh št. 1, pošta Zgor. sv. Kungota. 612 2-2

Najlepši izlet na Koroško je na

KLOPINSKO JEZERO.

Hotel odprt celoletno.

Izborna postrežba.

STAMPILJE VSAKE VRSTE K. KARNER MARIBOR GRAJSKA ULICA 3

Pohišstvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Petar Hochnegger in drugovi

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Javna zahvala.

Na begu iz domovine v Ameriko, kamor so me poslali na lastne stroške derviši od »Straže« se na krovu potapljaljoče klerikalne barke »Esele« nad razburkanimi valovi, globoko ganjen in poln občudovanja najnovejših simpatij Cirilove tiskarne do mariborskih Nemcev, iskreno zahvaljujem nad izvanrednim povišanjem od »feldbebelna« na »general«.

Rt dobre nade, dne 15. oktobra 1920.

„General“ Pirc.

Cenjenemu občinstvu v mestu in okolici sporočava, da otvoriva v ponedeljek, dne 18. oktobra v Sodni ulici 30 (vogel Tattenbachove ulice)

gostilno „P'r Prieku“.

Najboljša naravna vina, topla in mrzla jedila. Za obilen obisk se priporočava

Ignac in Marija Božič.

Drože. Drože.

Tovarna za špirit in drože

del. družba

629 v Račjem 3-1

priporoča svoje izdelke.

Les, rezan in tesan, drva, kupuje in prodaja

„Sever“, društvo lesnih trgovcev dravske doline
Maribor, Aleksandrova cesta 45. 408 10-8

Sirite povsod naš list!

Dr. Otmar Dernjac in René Schwab

sta otvorila svoj

zobni atelije

631 v 2-1

Gregorčičevi ulici št. 14.

Sprejme se vsakovrstno izdelovanje ozobja v zlatu, kavčuku in litju.

Na nujno postrežbo oddaljenih pacientov se po zm. žnosti ozira.

„Danica“

dion. dr. za kemičke proizvode
Zagreb, Petrinjska ulica 17

628 Telefon 2-42

nudja brezobvezno postavno vagon Bos. Grad:

Bencin 0725/30 u cisternama . . . po K 23.—

„željeznim bačvama“ . . . 24.—

Pilinske ulje (motorin) u cisternama . . . 15.10

„dr. bačvama“ . . . 15.30

Cijene po 1 kg bez bačva, koje pozajmljujemo

besplatno uz jamčevinu, nadalje

Strojno ulje . . . po K 24.—

Tovarna mast . . . 28.—

cilindarske ulje . . . 30.—

Kolomaz žuti . . . 16.—

uključivo drvene bačve, koje kupac besplatno

dobiva.

Se skladište u Zagrebu:

doplatk od K 2.— za bencin, doplatk od K 1.—

za ostalu robu.

Jakob Veziak

krojaška obrt in konfekcija
Maribor

Vetrinjska ulica 17

priporoča večjo zalogo močnih gotovih oblek za dečke po nizki ceni. Površne suknje, pelerine in haveloke za go-596 spode. 3-2

Najboljši pisalni stroj

UNDERWOOD

stane samo 18.000 K.

Naroča se pri tvrdki

Ludovik Šef, Maribor

Prešernova ul. 1 505

Zastopnik „Underwood“-stroja in

pomožev. aparata „Opalograph“.

Tel. 148. Brzoi: Papiršef Maribor

„CELERITAS“

Jugoslovanska razpošiljalna deln. družba

Središnica: Zagreb, Ilica 82

Podružnice: DUNAJ, Gonzagagasse 16. MARIBOR, Aleksandrova c. 44, telefon 17. TRST, Via Trenta 18. BROD n. S. ZEMUN. SARAJEVO.

627 Izpostava: P R A G, Dlouha Trg štev. 41. 2-1

Prima vse zbirne in vagonke pošiljke na odpremu.

Bavi se izključno z transportnimi in odpremnimi posli.

Posebni oddelek za pregledovanje tovornih listov.

Priporočljive domače tvrdke:

Jakob Veziak, krojač

Vetrinjska ulica

poleg restavracije »Maribor«

Ivan Sušterič

izdelovatelj vsakovrstnih oblek za gospode in dame sprejema popravila po nizkih cenah.

Tržaška cesta 14 poleg gostilne Hendl.

Petar in lončar

Pavel Heritschgo

Tattenbachova ul. 6

Mizarsko podjetje in pokladanje parketnih deščic

RUDOLF NOVAK, Trg svobode 1

Sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.

Trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo

Martin Stadler, Vetrinjska ul. 26

== Parja barvarna in kemična čistilna ==

Pavel Nedog

Meljska cesta 68. Podr.: Gosposka ul. 33

Restavracija in sobe za tujece

Adolf Spatzek

Aleksandrova cesta št. 9

Restavracija in mesarija

Ljudevit Vlahovič

Aleksandrova cesta 38

Izdelovatelj sit, košar in žične mreže. Trgovina z galanterijo

Jos. Antloga, Trg vsobode 1

Izdelovanje vseh tehnic in finega orodja

Franjo Žnidar

Pobrežje 3 Tržaška cesta 11

Zaloga spalnih sob po najnižjih cenah

Ernest Zelenka, tapetnik in dekorator

Šolska ulica št. 5 361 20-20

Slaščičarna

Vsak dan obilo svežega peciva. Ob sezoni sladled. Sprejema naročila za ženitovanje ter jih točno izvršuje

Emanuel Ilich, Slovenska ul. 5.

Trgovina z usnjem in čevlarskih potrebščin

Armin Elinger

Maribor, Kralja Petra trg št. 9

Trgovina z usnjem in čevlarskih potrebščin

Kohnstein in Reismann

Maribor, Slovenska ulica štev. 20

Andrei Ham

čevliar

Vetrinjska ulica 9

Jakob Dogša

čevliar

Vetrinjska ulica

Pletenine, potne košare, gamaše itd.

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg 2

Marufakturna trgovina

Hugo Ihl

Aleksandrova cesta

== Delikatesna trgovina ==

Feliks Pučko

Aleksandrova cesta št. 31

Trgovina mešanega blaga

Resnik in Vabič

Krčevina pri Mariboru 203

Mihael Živec

gostilna „Pod Pohorjem“

Pekre pri Mariboru

Josip Škof

pleskar in slikar

Maribor, Orožnova ul. 6